การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (Corruption Risk Assessment 2023)

องค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง

อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง

คำนำ

ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นปัญหาที่แทรกซึมอยู่ในทุกองค์กร การมีอยู่ของปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบแม้จะมีผู้พบเห็น แต่ก็ยังไม่สามารถหยุดวงจรของปัญหาได้อย่างชัดเจน ด้วยเหตุที่การทุจริตและประพฤติมิชอบนั้น เป็นปัญหาที่มีความซับซ้อน พัวพันในกระบวนการทำงาน จนกระทั่งถึงขั้นตอนการส่งออกเนื้องานแล้วก็ยังมีปัญหาเหล่านี้ปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) เป็นเครื่องมือที่ออกแบบมาเพื่อสร้างแรงผลักดันให้หน่วยงานรัฐได้สำรวจสถานะและปัญหาการดำเนินงานด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานให้ปฏิบัติงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและมีมาตรการภายในขององค์กรในการป้องกันการทุจริต การประเมิน ITA ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างมาตรการส่งเสริมความโปร่งสายในหน่วยงานและติดตามให้เกิดการปฏิบัติตามมาตรการเสริมสร้างความโปร่งใสในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม

และเพื่อให้หน่วยงานสามารถลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงของการทุจริตและประพฤติมิชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง จึงได้จัดทำการประเมินความทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้น เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเพื่อสร้างความมั่นใจในการดำเนินงานภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียงว่าจะดำเนินไปอย่างเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียงได้ต่อไป

สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑	
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖	๑
บทที่ ๒	
กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
บทที่ ๓	
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๕
บทที่ ๔	
เกณฑ์การประเมิน	๗
บทที่ ๕	
การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการจัดการความเสี่ยง	๙
บทที่ ๖	
สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการจัดการความเสี่ยง	๑๖

บทที่ ๑
วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นมาตรการที่สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตในองค์กรได้ ด้วยเหตุที่หน่วยงานได้คาดการณ์เหตุการณ์ที่สุ่มเสี่ยงต่อการทุจริต และมีการสร้างมาตรการเพื่อรองรับเหตุที่อาจเกิดขึ้น อันเนื่องมาจากการปฏิบัติงาน จึงได้มีการออกแบบการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเมินความเสี่ยงขององค์กร และใช้รองรับการปฏิบัติงาน กรณีเกิดการทุจริต หรือมีข้อร้องเรียนการทุจริตเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้หน่วยงานมีแนวทางในการรับมือต่อเหตุการณ์ได้ดี และอาจได้รับความเสียหายน้อยกว่าการไม่ได้สร้างมาตรการรองรับใดๆ เลย

การประเมินความเสี่ยง ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้เพื่อค้นหาจุดอ่อน (Weakness) ของระบบการปฏิบัติงานภายในองค์กรที่เสี่ยงต่อการถูกนำมาใช้เป็นช่องทางการทุจริตและประพฤติมิชอบ และเป็นการแสวงหาหรือตั้งสมมติฐานถึงความเป็นไปได้ (Potential) ของการกระทำการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการดำเนินการข้างต้นนั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล และในขณะเดียวกันการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ถูกนำมาใช้เพื่อป้องกัน สกัดกั้น ลดและปิดโอกาสการเกิดการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในองค์กรด้วยอีกทางหนึ่ง

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ได้กล่าวถึงกรอบแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริตไว้ว่า องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive คือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ, Opportunity คือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรที่มีจุดอ่อน และ Rationalization คือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

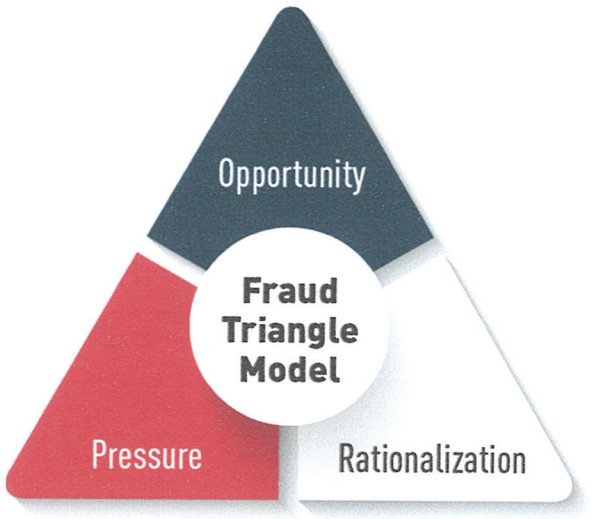

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินงานที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ

ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต ความเสี่ยงการทุจริต ถูกจำแนกประเภทความเสี่ยงไว้ด้วยกัน ๓ ด้าน คือ

ด้านที่ ๑	ความเสี่ยงด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการอนุมัติ อนุญาตใดๆ ของหน่วยงาน
ด้านที่ ๒	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การใช้อำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่ง โดยมีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ ๓	ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินในทุกประเภทงบประมาณ ได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอกงบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ ๒

กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง (Risk Assessment) อาศัยกรอบหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ในหลักการที่ ๘ การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต อันเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

มาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมามีการสร้างแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติม อีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report - Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control และครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices โดยการปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังขององค์กรในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กร

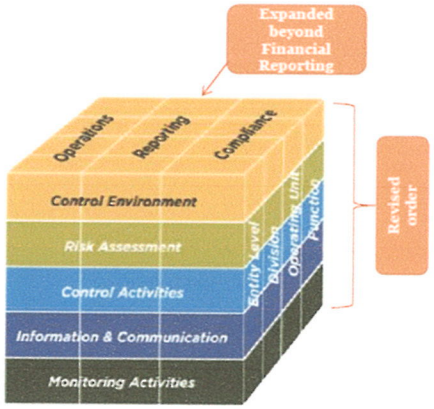

Source : COSO การควบคุมภายใน 2013

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในไว้ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ – องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ – คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ – คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ – องค์กรจูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ – องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ – กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ – ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ – พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ☑

หลักการที่ ๙ – ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ – ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ – พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ – ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ – องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ – มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในการดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ – มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ – ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ – ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง เน้นดำเนินการตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ องค์ประกอบที่ ๒ หลักการที่ ๘ ในเรื่อง พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต (การประเมินความเสี่ยงการทุจริต) โดยกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิดขึ้น หรือสิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว และวางแผนว่าทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective: เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือเบี่ยงเบนไปจากที่กำหนดไว้ ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive: ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่ความสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

บทที่ ๓
การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะต้องดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. **กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทุจริต** เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนงาน หรือโครงการที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ด้าน คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

๑.๑ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) คือ การพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นๆ

๑.๒ ผลกระทบ (Impact) คือ การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๒. **การประเมินความเสี่ยงการทุจริต** เป็นขั้นตอนที่สร้างขึ้นเพื่อระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานให้มีความชัดเจน หรือใกล้เคียงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด และนำความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยงและประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยงเพื่อให้เห็นระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถสร้างมาตรการเพื่อควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม อันทำให้สามารถวางแผนจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีอยู่อย่างจำกัด

๓. **การตอบสนองความเสี่ยง** คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น โดยผู้บริหารจะตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงโดยพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

๓.๑ ปฏิเสธความเสี่ยงโดยการไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้น

๓.๒ ลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น การลดโอกาสของความเสี่ยงในการทุจริตด้านการเงิน ผ่านการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ การแบ่งหน้าที่ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ไม่ให้ปฏิบัติหน้าที่ซ้ำซ้อน มีการตรวจสอบ สอบทาน การกระทบยอด เป็นต้น

๓.๓ การลดผลกระทบความเสี่ยง เช่น การสร้างหรือใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน

๓.๔ การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้ หรือไม่สามารถบริหารจัดการเองได้ โดยให้ภาคเอกชนดำเนินการแทน มีการตอบแทนความเสี่ยงและให้ผลตอบแทน (Public Private Partnership: PPP)

๓.๕ การยอมรับความเสี่ยง หน่วยงานอาจจำต้องยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถสนองตอบต่อเป้าหมายของการให้บริการประชาชน

๓.๖ ใช้มาตรการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือนและดำเนินการเมื่อเกิดเหตุการณ์อันเป็นความเสี่ยงขึ้น

๓.๗ การทำแผนฉุกเฉิน จัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยกำหนดตัวบุคคลและระบุวิธีการที่ชัดเจน

๓.๘ การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงมีแผนการดำเนินงานรองรับเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น

ทั้งนี้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง อาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง ตัวบุคคลผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและรายงานความเสี่ยง

บทที่ ๔
เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง ได้กำหนดการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยอาศัยแนวทางของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยอาศัยเกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

๑) เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

๒) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

๔) ระดับความเสี่ยง (Risk Score)

พิจารณาจากผลการคำนวณโอกาสและผลกระทบ โดยจำแนกได้เป็น ๕ ระดับ ตามผลรวมของช่วงคะแนนที่ได้ดังนี้

การคำนวณระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ (L*I)

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	ผลลัพธ์ (Zone)
๑	**ความเสี่ยงระดับสูงมาก** - ควรเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	๑๖ – ๒๕ คะแนน	
๒	**ความเสี่ยงระดับสูง** - ต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	๑๑ – ๑๕ คะแนน	
๓	**ความเสี่ยงระดับปานกลาง** - อยู่ในระดับที่รับได้ แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	๖ – ๑๐ คะแนน	
๔	**ความเสี่ยงระดับต่ำ** - อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	๑ – ๕ คะแนน	

บทที่ ๕

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการจัดการความเสี่ยง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
๑	**การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว (รถยนต์/วัสดุของสำนักงาน)** ความเสี่ยงที่พบ คือ ๑. ผู้ปฏิบัติงานแจ้งขอใช้รถยนต์ส่วนกลางเพื่อนำไปใช้ในภารกิจส่วนตัว หรือบางครั้งไม่ได้แจ้งขอใช้รถ แต่ถือวิสาสะนำรถออกไปใช้ในวันหยุดราชการ เนื่องจากเป็นผู้รักษาทรัพย์ในขณะนั้น ๒. ขาดการควบคุมติดตาม หรือตรวจสอบการใช้ทรัพย์สิน ๓. ผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายที่ใช้บังคับในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้วัสดุสำนักงาน และการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	- ระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการใช้รถยนต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม - การตรวจสอบทรัพย์สินกับระบบการบันทึกบัญชีให้มีความถูกต้องตรงตามข้อเท็จจริง พร้อมลงลายมือชื่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง - ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง เรื่องประมวลจริยธรรมของพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง	๓	๓	**๙ (ปานกลาง)**	๑. กำหนดให้มีการขออนุญาตใช้รถทุกครั้ง พร้อมทั้งตรวจสอบเลขไมล์กับอัตราการใช้น้ำมันทุกเดือน ๒. แจ้งให้แต่ละหน่วยงานจัดทำมาตรการเพื่อควบคุมและติดตามการใช้วัสดุสำนักงาน เช่น การจัดทำบันทึกการเบิกใช้ การยืมและการคืนวัสดุสำนักงาน ๓. เน้นย้ำเรื่อง การใช้รถยนต์ของหน่วยงานให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของหน่วยงานโดยแท้จริง ผ่านการประชุมพนักงานในทุกรอบ ๒ เดือน	- ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สมาชิกสภาท้องถิ่น - สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
๒	**โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล พนักงานครู และพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖** ความเสี่ยงที่พบ คือ ๑. ผู้มีอำนาจใช้ดุลยพินิจ/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการฝึกอบรมจัดการฝึกอบรมโดยเอื้อประโยชน์ให้ผู้มีส่วนได้เสีย สามารถแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายได้ ๒. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานประสงค์ให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ๓. ค่าใช้จ่ายในโครงการบางส่วนอาจไม่ตรงกับความเป็นจริงอันเกิดจากความประมาทเลินเล่อของตัวผู้ปฏิบัติงานเอง หรือเกิดความตั้งใจแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย	- การดำเนินการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในโครงการฝึกอบรมฯ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและการเข้ารับการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๕๗ - กำหนดมาตรการการจัดฝึกอบรมของหน่วยงาน ให้ตอบโจทย์ในประเด็น ดังนี้ (๑) โครงการที่จัดต้องเป็นไปตามความหมายของคำว่า “ฝึกอบรม” (๒) การจัดโครงการฝึกอบรมต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ (๓) โครงการฝึกอบรมต้องได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจตามระเบียบ (๔) มีการระบุประเภทของโครงการโดยชัดเจน (๕) ค่าใช้จ่ายของโครงการต้องระบุโดยชัดเจน มีจำนวนกี่รายการ แต่ละรายการเบิกจ่ายได้เท่าใด (๖) บุคคลที่มีอำนาจในการเบิกจ่าย	๑	๔	๔ (ต่ำ)	๑. กำหนดมาตรการการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายของโครงการฝึกอบรม ๒. ตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายของโครงการฝึกอบรมให้มีผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอบรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ๓. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	- ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - สำนักปลัด - กองคลัง

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
๓	**การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์** ความเสี่ยงที่พบ คือ ๑. การสั่งซื้อวัสดุสำนักงานในปริมาณมาก และการส่งมอบวัสดุสำนักงานในช่วงเวลาไล่เลี่ยกัน อาจสร้างความสับสนในการตรวจนับ และอาจมีการส่งวัสดุอื่นแทนรายการที่ระบุในใบสั่งซื้อ โดยเจ้าหน้าที่ไม่อาจตรวจพบได้ ๒. การจัดซื้อจัดจ้างอาจไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงาน โดยที่ราคาของวัสดุอาจไม่เหมาะสมกับวัสดุที่ได้รับ และยังไม่มีแผนการบริหารพัสดุที่ชัดเจนเพียงพอ ๓. กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องมีปริมาณมาก และมีการปรับเปลี่ยนอยู่บ่อยครั้ง ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน และไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน	- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐	๒	๒	๔ (ต่ำ)	๑. กำหนดมาตรการการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายของโครงการฝึกอบรม ๒. ตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายของโครงการฝึกอบรมให้มีผู้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดโครงการ เพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้จากการอบรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ๓. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
	การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ ความเสี่ยงที่พบ คือ ๔. การใช้ช่องทางการจัดซื้อจัดจ้างในการเรียกรับเงินหรือเสนอให้ผลประโยชน์เพื่อรับส่วนแบ่งจากเงินทอน ๕. จัดซื้อจัดจ้างวัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่จำเป็นและจัดซื้อจัดจ้างในราคาสูงเกินกว่าคุณภาพ/ปริมาณของวัสดุครุภัณฑ์ที่ได้รับ		๒	๒	๔ (ต่ำ)	๔. การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุไม่ควรแต่งตั้งผู้ปฏิบัติงานคนเดิมซ้ำๆ เพื่อป้องกันการสนิทสนมคุ้นเคยกับผู้ประกอบการ ตัดเส้นทางการเอื้อประโยชน์ระหว่างคณะกรรมการและผู้ประกอบการ ๕. กำชับให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุให้ตรวจรับด้วยความรอบคอบ ๖. สร้างมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ๗. กำชับให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามมาตรการหรือแนวทางดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
๔	**โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น การก่อสร้างถนน ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่าง จัดให้มีระบบประปา เป็นต้น** ความเสี่ยงที่พบ คือ ๑. ความโปร่งใสในขั้นตอนการดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้างและขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างจนเสร็จกระบวนการเบิกจ่ายเงิน ๒. การตรวจรับงานไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ ทำให้การเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องหรือไม่อาจเบิกจ่ายให้เป็นไปตามกำหนดเวลาได้ ๓. ขั้นตอนการบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ หากกำหนดตัวผู้ปฏิบัติงานซึ่งบรรจุใหม่เข้าร่วมในกระบวนการอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย เนื่องจากขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ และความเข้าใจในงานที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วม	- ควบคุม กำกับ ดูแล ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หนังสือสั่งการ และตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน พ.ศ. ๒๕๔๗ - กำหนดขั้นตอนของการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารพัสดุให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ เป็นตามขั้นตอนและกระบวนที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน - การจัดทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกำหนด ไม่ยกเว้นไปใช้แบบสัญญาอื่นที่ไม่มีหน่วยงานรองรับ	๓	๔	**๑๒** **(สูง)**	๑. ตรวจทานข้อสังเกตการจัดซื้อจัดจ้างด้านพัสดุ โดยคำนึงถึงหลักสำคัญ คือ ๑.๑ เหตุผลความจำเป็นในการต้องซื้อหรือต้องจ้าง ๑.๒ ขอบเขตของงานตาม (TOR) / รายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุ/ แบบรูปรายการงานก่อสร้างที่จะซื้อหรือจ้าง ๑.๓ ตรวจสอบราคากลางของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้าง ๑.๔ กรอบวงเงินในการซื้อหรือจ้าง ๑.๕ กำหนดเวลาที่ต้องการใช้พัสดุนั้น หรือให้งานนั้นแล้วเสร็จ ๑.๖ วิธีการจะซื้อหรือจ้างและเหตุผลที่ต้องซื้อหรือจ้างโดยวิธีนั้น	- สำนักปลัด - กองคลัง - กองช่าง - กองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
	โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น การก่อสร้างถนน ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่าง จัดให้มีระบบประปา เป็นต้น ความเสี่ยงที่พบ คือ ๔. เจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจในการพิจารณาใช้ดุลพินิจในการเอื้อประโยชน์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือตนอาจเข้าเป็นคู่กรณีที่มีส่วนได้ส่วนเสียในโครงการนั้นๆ เสียเอง		๓	๔	**๑๒ (สูง)**	๑.๗ หลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ (โดยหลักใช้เกณฑ์ราคา) ๒. หน่วยงานต้องตรวจสอบคุณวุฒิของผู้ควบคุมงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๓. หน่วยงานต้องตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยต้องเขียนรายงานตามความเป็นจริง (ระบุงานที่ทำ ทำที่ไหน ปริมาณงานเท่าใด) ๓. ผู้รับผิดชอบต้องออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา สำหรับการตรวจงานจ้างนั้น	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ (Existing Control)	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง	ผู้รับผิดชอบ
			โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (Risk Score) (L*I)		
	โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น การก่อสร้างถนน ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่าง จัดให้มีระบบประปา เป็นต้น		๓	๔	๑๒ (สูง)	๔. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	

บทที่ ๖
สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการจัดการความเสี่ยง

จากภาพรวมผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ และมาตรการจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำเลียง อำเภอกระบุรี จังหวัดระนอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า มีระดับความเสี่ยง (Risk Score) ๓ ระดับ คือ ระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง ดังนี้

๑. ความเสี่ยงระดับต่ำ

๑.๑ โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบล พนักงานครู และพนักงานจ้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

จากการวิเคราะห์พบว่า ความเสี่ยงอันเกิดขึ้นหรืออาจเกิดจากโครงการจัดการฝึกอบรม อาจเกิดจากผู้มีอำนาจใช้ดุลยพินิจหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการฝึกอบรมจัดการฝึกอบรมโดยเอื้อประโยชน์ให้ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้รับผิดชอบการจัดโครงการฝึกอบรมยังกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่หน่วยงานประสงค์ให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมไม่ชัดเจนเพียงพอ รวมถึงค่าใช้จ่ายในโครงการบางส่วนอาจไม่ตรงกับความเป็นจริง อันเกิดจากความประมาทเลินเล่อของตัวผู้ปฏิบัติงานเอง หรือเกิดความตั้งใจแสวงหาประโยชน์อันมิชอบด้วยกฎหมาย

๑.๒ การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์

จากการวิเคราะห์พบว่า ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นหรือเกิดจากการจัดซื้อจัดจ้างและจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ นั้น อาจมีที่มาจากการสั่งซื้อวัสดุสำนักงานในปริมาณมาก และการส่งมอบวัสดุสำนักงานในช่วงเวลาไล่เลี่ยกัน อาจสร้างความสับสนในการตรวจนับ และอาจมีการส่งวัสดุอื่นแทนรายการที่ระบุในใบสั่งซื้อโดยเจ้าหน้าที่ไม่อาจตรวจพบได้โดยเร็ว การจัดซื้อจัดจ้างอาจไม่ได้คำนึงถึงคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงาน โดยที่ราคาของวัสดุอาจไม่เหมาะสมกับคุณภาพของวัสดุที่ได้รับ และยังไม่มีแผนการบริหารพัสดุที่ชัดเจนเพียงพอ ทั้งในการปฏิบัติงานมีกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก และมีการปรับเปลี่ยนอยู่บ่อยครั้ง ทำให้เจ้าหน้าที่เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน และไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

๒. ความเสี่ยงระดับปานกลาง

๒.๑ การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว (รถยนต์/วัสดุของสำนักงาน)

จากการวิเคราะห์พบว่า ความเสี่ยงที่พบอาจเกิดขึ้นหรือเกิดจากผู้ปฏิบัติงานแจ้งขอใช้รถยนต์ส่วนกลางเพื่อนำไปใช้ในภารกิจส่วนตัว หรือบางครั้งไม่ได้แจ้งขอใช้รถ แต่ถือวิสาสะนำรถออกไปใช้ในวันหยุดราชการ เนื่องจากเห็นว่าตนเป็นผู้รักษาทรัพย์ในขณะนั้น มีความใกล้ชิดกับทรัพย์ของสำนักงานจึงสามารถนำไปใช้ได้ หรือการเข้าใจว่าตนต้องออกนอกพื้นที่ จึงสามารถนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้โดยไม่ได้ขออนุญาตหรือแจ้งให้หน่วยงานทราบเป็นลายลักษณ์อักษร หน่วยงานขาดการควบคุมติดตาม หรือตรวจสอบการ

ใช้ทรัพย์สิน และผู้ปฏิบัติงานยังขาดความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายที่ใช้บังคับในส่วนที่เกี่ยวกับการใช้วัสดุสำนักงาน และการใช้ทรัพย์สินของทางราชการทำให้เกิดปัญหาในเชิงปฏิบัติ

๓. ความเสี่ยงระดับสูง

๓.๑ โครงการก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น การก่อสร้างถนน ขุดลอกอ่างเก็บน้ำ ขยายเขตไฟฟ้าส่องสว่าง จัดให้มีระบบประปา เป็นต้น

จากการวิเคราะห์พบว่า ความเสี่ยงที่พบ คือ ความโปร่งใสในขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและขั้นตอนการดำเนินการก่อสร้างจนเสร็จกระบวนการเบิกจ่ายเงิน การตรวจรับงานไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ ทำให้การเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องหรือไม่อาจเบิกจ่ายให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาได้ ขั้นตอนการบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ หากกำหนดตัวผู้ปฏิบัติงานที่เพิ่งบรรจุเข้ารับราชการมาร่วมในกระบวนการอาจเกิดความผิดพลาดได้ง่าย เนื่องจากขาดความรู้ความเชี่ยวชาญ และขาดความเข้าใจหลักกฎหมาย ระเบียบ กฎเกณฑ์ที่มีอยู่อย่างมากมาย รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจในการพิจารณาใช้ดุลพินิจเอื้อประโยชน์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรืออาศัยการหาช่องทาง/โอกาสที่เป็นไปได้เพื่อหาผลประโยชน์ให้ตนเองอีกทางหนึ่ง